

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Сектор за социјалну заштиту
Одељење за инспекцијски надзор
Број: 002905342 2024 13400 004 000 000 001
Датум: 06.12.2024. године
Немањина 22-26
Београд

2.23.12.24

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Београд

Примљено:	20 DEC 2024		
Ојед.сек./ед.	Број пројекта	Позив	
4	1436	30771	

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

ул. Делиградска бр. 16
11000 Београд

Веза: Допис бр. 414/36/24 дел. бр. 24150 од 08.10.2024. године

Предмет: Одговор на Извештај Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ) о посети Установи за децу и младе "Христина Маркишић" у Алексинцу

Обавештавамо Вас да је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања размотрило Извештај о посети Националног механизма за превенцију тортуре Установи за децу и младе "Христина Маркишић" у Алексинцу, и у односу на дате препоруке дајемо следеће одговоре:

По питању препоруке Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ) која се односи на спровођење мера од стране овог министарства, а које су од доношења Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022.-2026. године предузете у циљу развоја специјализованог хранитељства, посебно у погледу повећања броја породица које пружају ову услугу и обуке и надзор истих, наводимо да је у августу 2023. године организована обука за спровођење локалних кампања за регрутовање нових хранитељских породица за запослене у 13 приоритетних центара за породични смештај и усвојење и центара за социјални рад. Након обуке је пружена додатна менторска подршка након чега су кампање реализоване у 13 општина/градова које су се наставиле и у 2024. години. Као резултат ових активности регрутоване су 82 нове хранитељске породице. Водич за израду и спровођење кампања за регрутовање нових хранитељских породица је у изради и биће објављен почетком 2025. године.

Што се тиче препоруке која се односи на потребу оплемењивања простора и давање личног печата у Установи за децу и младе "Христина Маркишић" у Алексинцу, обавештавамо вас да су услови значајно побољшани, да су препоруке испоштоване и да

ће ово министарство у даљем периоду давати подршку установи за даље побољшање услова за боравак корисника.

У односу на препоруку која се односи на израду индивидуалних планова за сваког корисника, напомињемо да установа, у складу са обавезним планом усавршавања запослених, настоји да обезбеди да запослени кроз специјализоване обуке стекну специфична знања која су неопходна за индивидуални рад са децом и младима са тежим и тешким сметњама у развоју, а како би се на бољи начин препознале њихове жеље и потребе.

Што се тиче препоруке која се односи на израду плана сврсисходних активности за сваког корисника, установа је у складу са својим могућностима сачинила планове којима су унапређене активности са циљем повећања вештина и способности корисника, уз обезбеђену партиципацију сходно њиховим могућностима, у чему им Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања пружа подршку.

У препоруци у којој се наводи да је у установи смештена корисница која је стара 16 година, са дијагнозом дубоке менталне заосталости са значајним поремећајем понашања, напомињемо да је корисница укључена у редован здравствени третман што је и предвиђено концептом рада малих домских заједница да користе ресурсе локалне заједнице. Ресорно министарство укључено у изналажење адекватног облика заштите за корисницу како би јој се обезбедила двадесетчетворочасовна нега и заштита у складу са њеним најбољим интересом.

У вези констатације која се односи на исхрану корисника, установа обезбеђује исхрану корисницима у складу са здравственим потребама корисника, узрастом и одређеним степеном подршке. Јеловник за кориснике израђен је од стране Института за јавно здравље Ниш. Корисницима су обезбеђена три obroка и две ужине, храна се припрема у сопственој кухињи, већина корисника због отежаног гутања користи пасирану храну и захтева помоћ током храњења.

Што се тиче препоруке која се односи на излазак корисника из објекта установе, боравак корисника на отвореном је омогућен од стране запослених у установи и организује се у складу са временским приликама и могућностима корисника. Установа поседује довољно дворишног простора које је опремљено клупама, стазама за шетање, потребним мобилијаром. Двориште је ограђено и безбедно без могућности да корисници могу сами да изађу на улицу.

Препорука која се односи на констатацију да је у установи потребно посебно ангажовање стручних радника, у складу са актуелним прописима то није могуће обезбедити, с обзиром да установа функционише као Домско одељење за децу и младе при Центру за социјални рад и да као таква нема могућности да додатно ангажује стручне раднике већ стручне послове обављају одређени стручни радници Центра за социјални рад. Из истих разлога а у складу са актуелним прописом није могуће ангажовање здравственог радника. Као што смо већ навели, корисници мале домске заједнице користе ресурсе локалне заједнице када је у питању здравствена заштита, што значи да су корисницима на тај начин обезбеђене и потребне физијатријске услуге. У актуелном концепту функционисања установе као Домског одељења за децу и младе при Центру за социјални рад није предвиђено ангажовање неговатеља. Мале домске заједнице се још увек не налазе у статусу посебне организационе јединице и ради се на стварању могућности примењивости норматива кроз процес деинституционализације.

У односу на препоруку везану за потребу израде акта како би се постигло јединствено уређење поступања установа у случају инцидентних ситуација и спровођења мера којима ће се постићи заштита корисника, ово министарство планира у наредном периоду да изради подзаконске акте којим се уређује поступање установе у инцидентним ситуацијама, а на основу члана 40. Закона о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити. До доношења наведеног акта установе примењују интерне процедуре, донете у складу са Законом. Установа за децу и младе "Христина Маркишић" у Алексинцу је донела Процедuru о посебним мерама ради осигурања безбедности корисника и Процедuru поступања по притужбама корисника у Установи која је усклађена са притужбеним поступком предвиђеним Законом о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити, а иста предвиђа и вођење евиденције о притужбама и приговорима корисника. Инспекција социјалне заштите у вршењу инспекцијског надзора контролише поступање установа у складу са наведеним законом и интерним процедурама.

У вези са препоруком о Информатору/упутству, директорка установе је информисала ово министарство да је у припреми израда Информатора који садржи све информације о боравку у установи, правима и обавезама корисника као и правној помоћи. Такође, информисани смо да ће се наведени Информатор приликом смештаја уручивати кориснику или његовом заступнику, у складу са могућностима.

Бесплатна правна помоћ корисницима обезбеђена је преко јединице локалне самоуправе у Алексинцу која има прописане обрасце за подношење захтева за бесплатну правну помоћ и исти су доступни корисницима. На располагању и је и правна помоћ правника Центра за социјални рад Алексинаца.

Ово министарство се захваљује на корисним препорукама Заштитника грађана у Извештају о посети Установа за децу и младе "Христина Маркишић" у Алексинцу.

С поштовањем,

ЗАСТУПНИК МИНИСТРА

Јелена Марковић Стојановић